

ПроКредит Банк (България) ЕАД
1303 София, бул. Тодор Александров 26

**ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛ.335 ОТ НАРЕДБА № 8 НА
БНБ ОТ 14.12.2006 г. ЗА КАПИТАЛОВАТА АДЕКВАТНОСТ НА КРЕДИТНИТЕ
ИНСТИТУЦИИ**

Консолидирана основа към 31.12.2013 г.
Всички суми са в хиляди лева

Съдържание

I.	Обхват и методи на консолидация	3
II.	Политики и правила за управление на рисковете.....	4
III.	Структура и елементи на капиталовата база	14
IV.	Капиталови изисквания	15
V.	Експозиция към кредитен риск от контрагента.....	16
VI.	Експозиция към кредитен риск и риск от разсейване	18
VII.	Информация за признати АВКО и АЕЗ при прилагане на стандартизирания подход за кредитен риск	23
VIII.	Експозиция към операционен риск	24
IX.	Капиталови инструменти в банковия портфейл.....	25
X.	Лихвен риск в банковия портфейл.....	26
XI.	Секюритизация.....	28
XII.	Техники за редуциране на кредитния риск.....	29
XIII.	Политика и практика за възнагражденията	31

I. Обхват и методи на консолидация

ПроКредит Банк (България) ЕАД („ПроКредит Банк“ или „Банката“) е българско юридическо лице, като получава лиценз за извършване на банкова дейност от Българска народна банка (БНБ) през юни 2001 г. Към 31.12.2013 г. едноличен собственик на Банката е ПроКредит Холдинг АГ & Ко. КГаА (ПроКредит Холдинг) с притежавани 100% от акционерния капитал.

ПроКредит Холдинг е компанията-майка на ПроКредит Банк и упражнява контрол върху нейната дейност. Към 31.12.2013 г. Банката притежава 100% от капитала на ПроЛийз (България) ЕАД (дружество с основен предмет на дейност финансов лизинг), както и 100% от капитала на ПроКредит Пропъртийз ЕАД (дружество съсобственик на централния офис на Банката). Към същата дата инвестицията на Банката в капитала на ПроЛийз (България) ЕАД е 2,500 хил. лева, докато стойността на инвестицията в ПроКредит Пропъртийз ЕАД е в размер на 119 хил. лева. С размера на тези инвестиции се намалява собствения капитал на Банката на индивидуална основа при изчисляването на капиталовата база за целите на капиталовата адекватност по смисъла на Наредба № 8 на БНБ от 14.12.2006 г. за капиталовата адекватност на кредитните институции („Наредба 8“).

За целите на настоящия документ Банката и нейните дъщерни дружества (ПроЛийз (България) ЕАД и ПроКредит Пропъртийз ЕАД) са общо определени като „Групата“.

II. Политики и правила за управление на рисковете

ПроКредит Банк подкрепя развитието и предоставя пълно банково обслужване. Групата предлага отлично обслужване, както на гражданите, така и на фирмите. В своята дейност Групата спазва няколко основни принципа: цени прозрачността в общуването с клиентите, не насърчава потребителското кредитиране и предоставя само услуги, които се базират, както на разбирането за ситуацията на конкретния клиент, така и на задълбочен финансов анализ. Този отговорен подход към банковата дейност позволява изграждането на дългосрочни партньорства с клиентите, базирани на взаимно доверие. В работата си с бизнес клиентите, Групата се фокусира върху много малките, малките и средните предприятия, тъй като е уверена, че те създават работни места и имат жизненоважен принос за икономиките, в които работят. Предлагайки разбираеми и достъпни депозити и други банкови услуги и инвестирайки значителни средства във финансовата образованост, Групата се стреми да изгражда култура на спестяване и отговорност, които спомагат за повече стабилност и сигурност във всяко домакинство.

ПроКредит Банк е консервативна по отношение на поеманите рискове във всяка своя дейност. Рискове, които не произлизат от основната ѝ дейност – финансово обслужване на малък и среден бизнес – не се поемат. Групата непрекъснато оценява изложеността си към отделните видове риск и преценява какво е адекватното им равнище, което не застрашава дейността ѝ. При наличие на увеличено ниво на риск се предприемат корективни действия или се въвеждат лимити за съответната дейност. ПроКредит Банк цели експозициите ѝ към всички рискове да са адекватно оценени и покрити с капитал.

Рисковете, които се идентифицират в дейността на Групата, са както следва:

- **Кредитен риск:** Основният риск в дейността на Групата е кредитният риск. Групата е изградила цялостна система за оценка и управление на кредитния риск, която стартира с процеса на отпускане на кредит и завършва с неговото изплащане. Групата заделя провизии, които адекватно покриват нивото на кредитен риск, който поема.
- **Риск от концентрации:** ПроКредит Банк наблюдава и анализира изложеността си към риск от концентрации с цел да предотврати или минимизира експозициите си към него.
- **Риск от контрагента:** Групата има изградена система за осъществяване на превантивен и последващ контрол от риска от банки-контрагенти с цел да се минимизират експозициите на банките. Тя се базира на предварително одобрение на лимити на банки-контрагенти, както и на оперативния им контрол след сключването на всяка сделка.
- **Пазарен риск:** Групата води изключително консервативна политика по отношение поемането на пазарни рискове – тя не поддържа съществен търговски портфейл и не осъществява спекулативни сделки. Затова изложеността ѝ към пазарен риск може да се оцени като незначителна.
- **Валутен риск:** ПроКредит Банк е минимално изложена на валутен риск. Групата цели да минимизира ефекта от валутния риск като не формира валутни позиции със спекулативна цел и поддържа минимални отворени валутни позиции.

- **Лихвен риск в банковия портфейл:** ПроКредит Банк управлява и ограничава лихвения риск в банковия си портфейл до приемливи за нея размери като се стреми да поддържа балансирана структура на лихвочувствителните си активи и пасиви по времеви периоди.
- **Ликвиден риск:** Групата минимизира ликвидния риск чрез приемливо съотношение между рисковото равнище и желаната доходност от нейните операции. При управлението на ликвидността Групата се стреми да осигури съответствие на структурата на пасивите с подходяща структура на активите, така че очакваните изходящи парични потоци във всеки един момент да бъдат покрити с входящи парични потоци. Това се извършва чрез текущо наблюдение и постоянен контрол върху активите и пасивите. Решения за управлението на ликвидния риск се вземат от Комитета за управление на активите и пасивите ("ALCO").
- **Операционен риск:** Групата минимизира изложеността си към операционен риск чрез въвеждане на мерки за контрол в процедурите и правилата за всяка банкова дейност. Управителният съвет носи основната отговорност за контрола по управлението на операционния риск, като създава Комитет за оценка на операционния риск, като орган, който извършва контрол върху общата експозиция на Групата към този риск. За редуциране на евентуални оперативни загуби Групата има сключени застрахователни договори, покриващи всички щети на имуществото и електронното оборудване. За намаляване на изложеността си към операционен риск ПроКредит Банк е разработила програма за първоначално обучение на нови служители, както и програма за опреснителни курсове на служителите с дългогодишен опит.
- **Репутационен и правен риск:** ПроКредит Банк управлява изложеността си към репутационния и правен риск чрез следване на политика за прозрачно отношение към всички контрагенти, последователност в бизнес стратегиите и управление на персонала.

ПроКредит Банк следва политиката за поемане на риск, която е определена от собственика ѝ – ПроКредит Холдинг. На местно ниво Управителният съвет, подпомаган от комитетите за управление на различните рискове определя толеранса към тях като го съобразява с регулаторните изисквания на БНБ и конюнктурата в България. ПроКредит Банк може да следва по-консервативна политика по отношение на отделни рискове, но не може да превишава рисковия толеранс на ПроКредит Холдинг. Основният риск, който Групата поема и контролира е кредитният риск. Групата се стреми да осъществява дейността си, по начин, който минимизира изложеността ѝ към останалите видове риск.

ПроКредит Банк е част от група от 21 банки, чийто основен акционер е ПроКредит Холдинг. Ръководството на ПроКредит Банк следва стратегията и политиката на ПроКредит Холдинг по отношение на контрола на риска. Групата е въвела и спазва унифицирани правила за контрол и управление на отделните видове риск, които се съблюдават от всички банки от групата на базата на политики, разработени от ПроКредит Холдинг. Тези унифицирани правила се актуализират в началото на всяка година от ПроКредит Холдинг.

От своя страна ПроКредит Банк следва консервативна политика по отношение поемането на рискове, поради което съблюдава стриктни правила за контрол на всички свои процеси и дейности, както на оперативно ниво, така и при планиране стратегията на Групата. Контролът на отделните рискове се извършва както текущо от отговорните отдели, така и регулярно от Комитетите за контрол и управление на отделните рискове. Информация за експозицията на Групата към отделните видове риск се предоставя регулярно на ПроКредит Холдинг АГ и на Надзорния съвет на Групата.

Групата е създавала адекватна система за идентифициране, управление и контрол на рисковия си профил. В основата на тази система са комитетите за управление на отделните видове риск, чиято основна функция е създаване и поддържане на подходяща контролна среда, която се основава на принципите и механизмите за идентифициране, определяне, оценяване, мониторинг и контрол/ограничаване на действието на отделните видове риск. Комитетите са основните органи, които вземат корективни или превантивни решения за минимизиране изложеността към отделните видове риск. Дейността на комитетите се подпомага от отдел Финанси и отдел Управление на риска. Основната функция на отдел Финанси е изготвяне на доклади за рискови показатели, а на отдел Управление на риска – да предоставя на вниманието на комитетите анализи на съответните показатели, както и допълнителни анализи, които да подпомагат вземането на управленски решения за контрол и управление на рисковете. Правилата, които уреждат управлението на риска в Групата, са част от вътрешната нормативна уредба и определят:

- Процеса и целите на управление на рискове в Групата;
- Структурата, състава и правомощията на компетентните вътрешни органи на Групата, техните действия и мерките, предприемани от тях;
- Задълженията на служителите на Групата свързани със следенето, отчетността, управлението и анализа на различните рискове;
- Създаването и функционирането на вътрешна система за контрол и компетенциите на съответните управленски нива и служителите за участие в управлението на рисковете.

Основните комитети за наблюдение, анализ и контрол на различните видове риск са както следва:

а) Комитет по управлението на активите и пасивите

Целта на Комитета по управление на активите и пасивите (АЛКО) в ПроКредит Банк е да установява, оценява, обсъжда и надзирава финансовите рискове.

Основните задължения на АЛКО са, както следва:

1. Да следи и да обсъжда състоянието и ефекта на осъществяваните стратегии за управление на активите/пасивите, както и да разработва нови стратегии.
2. Да разработва способности за наблюдение на местния финансов сектор, който може да окаже влияние върху излагането на Групата на финансови рискове.
3. По отношение на ликвидния риск, комитетът АЛКО има следните задължения:
 - 3.1. Да разработва и предлага на Управителния Съвет на Групата стратегии за управление на ликвидността;

- 3.2. Да напътства и да поддържа осигуряването на достатъчно ликвидност на Групата във всеки един момент и съгласуването ѝ с лимитите, поставени от органите за надзор на банките, АЛКО на Групата и/или съответните органи на Групата или на ПроКредит Холдинг.
 - 3.3. Да анализира количествените и качествените индекси за ликвидност, измененията от банковите регулатори и тяхното влияние върху способността на Групата да изпълнява своите ангажменти без затруднения и навреме и без да възниква ликвиден риск. При нужда комитетът може да предложи промени в определяните от Групата нива на коефициентите за ликвидност, както и да добави допълнителни коефициенти за мониторинг и управление на ликвидността.
 - 3.4. Да изготвя прогнози, като се основава на сценарии и стрес тестове за потенциален недостиг на ликвидност и да предлага мерки за превъзможването на възможни кризи, гарантирайки стабилността на Групата посредством разумен баланс между риска и печалбата;
 - 3.5. Действията на комитета се основават на количествените характеристики на ликвидността, както и на качествените ѝ параметри, като се взима предвид пазарната репутация и позиция на Групата, динамиката на действията ѝ и други данни, отчетени при оценяването на паричните потоци съгласно чл. 7 от Наредба 11 на БНБ за управлението и надзора върху ликвидността на банките.
 - 3.6. Да прилага капиталовия план и да осъществява надзор върху капиталовите източници, да предлага финансиране и пласиране на средства на местните парични и капиталови пазари.
 - 3.7. Да актуализира Правилата за ликвидна криза поне веднъж годишно, както и да запознава с промените, лицата, отговорни за изпълнението на правилата за ликвидна криза;
4. По отношение на пазарните рискове, комитетът АЛКО има следните задължения:
 - 4.1. Да следи движението на лихвените проценти и да променя стойностите на местно, регионално и международно равнище.
 - 4.2. Разглежда времеви интервали на падеж/дата на промяна на лихвения процент, като обръща специално внимание на разпределението по времеви интервали на голям обем активи и пасиви, които падежират в даден интервал и могат да повлияят върху лихвената или валутната структура на баланса.
 - 4.3. Да развива различни стратегии, смятани за подходящи, които отчитат промените в лихвените проценти или обменните курсове и свързаните с тях тенденции, да управляват лихвените и паричните рискове.
 5. По отношение на капитала, комитетът АЛКО редовно осъществява контрол върху равнищата на наличния и предполагаем бъдещ капитал, за да определи дали капиталът отговаря на очаквания растеж и риск.
 6. По отношение на бюджетирането и работните резултати, комитетът АЛКО:
 - 6.1. Следи годишния бюджет на Групата и заложения растеж на активите и пасивите, приет за планирания период и при необходимост може да предложи актуализации в него.
 - 6.2. Анализира приходите на Групата и отклонението им спрямо планираните резултати. Осъществява надзор върху въздействието на приложените стратегии за управление на активите и пасивите върху нетния лихвен приход, приходите и равнището на заделените провизии по кредитите и при нужда уточнява действията, необходими за подобряване на изпълнението.

- 6.3. Анализира и разработва параметри за оценяването и разпределението на падежа на влоговете и кредитите.
7. По отношение на действията свързани с риска от контрагенти и дейността на отдел „Капиталови пазари и ликвидност“, комитетът АЛКО:
- 7.1. Има насочваща функция спрямо дейността на отдел „Капиталови пазари и ликвидност“ (споделена с Управителния съвет). Всички дейности на отдел „Капиталови пазари и ликвидност“ следва да се извършват под надзора на членовете на АЛКО и на Управителния съвет, които преценяват дали те отговарят на политиката на допустимост на рискове на Групата.
- 7.2. Преглежда предложения за поставянето или внася изменения в дейността на отдел „Капиталови пазари и ликвидност“ и лимити на контрагенти във връзка с представянето на Групата или ситуацията на пазарите. Също така анализира основанията и рисковете за нарушаването на лимитите и при необходимост предприема ответни мерки.
- 7.3. Следи резултатите от дейността на отдел „Капиталови пазари и ликвидност“, и взима решение за нови такива.

Членовете на Комитета за управление на активите и пасивите са, както следва:

Председател: Изпълнителен директор с ресорно управление Финанси, член на Управителния съвет

Постоянни членове на комитета с право на глас:

- Изпълнителен директор, председател на Управителния съвет
- Ръководител отдел „Финанси“
- Ръководител звено „Анализи и вътрешна нормативна уредба“
- Ръководител звено „Отчетност“
- Ръководител отдел „Капиталови пазари и ликвидност“
- Ръководител отдел „Управление на риска“

Разширен състав на Комитета с право на глас:

- Постоянни членове;
- Ръководител отдел „Банкови услуги“
- Ръководител отдел „Бизнес отдел - Малки предприятия“
- Ръководител отдел „Бизнес отдел - Средни предприятия“

Членове на комитета без право на глас

- Гости, поканени да участват в заседанията

Редовните заседания на АЛКО се провеждат поне веднъж месечно. При необходимост Комитетът може да възлага и изисква изготвянето на допълнителни справки и анализи. Комитетът се избира и ръководи от Управителния съвет на Групата.

б) Комитет за оценка на общия риск

Комитетът за оценка на общия риск е орган в структурата на Групата, избран и ръководен от Управителния съвет. Функциите на комитета за оценка на общия риск са:

1. Да осигури надлежен процес за управление на риска, който ще бъде прилаган по отношение на всички рискове, на които е изложена ПроКредит Банк;
2. Да създаде и поддържа актуални политиките и процедурите за управление на риска;
3. Да наблюдава и контролира нивото на общия риск съгласно изискванията на ръководството;
4. Да изготви или да преразгледа ограниченията за всички области на риск, които се преглеждат от Комитета;
5. Да наблюдава основните рискови показатели и ограничения за всички области на риск, които се преглеждат от Комитета;
6. Да взема решения за управление на значими рискове;
7. Да разглежда състоянието на съгласуваните планове за действие и периодично да проследява изпълнението на вече взетите решения;
8. Да разглежда ефекта от промените в макроикономиката и във финансовите пазари върху всеки вид риск, който засяга Групата;
9. Да разглежда общия риск, свързан с въвеждането на новите продукти.

Комитетът за оценка на общия риск се състои от следните членове:

Председател: Изпълнителен директор и член на Управителния съвет с ресор „Финансова дейност“;

Членове с право на глас:

- Всички членове на Управителния съвет на ПроКредит Банк
- Ръководител отдел „Управление на риска“;
- Ръководител отдел „Финанси“;
- Ръководител отдел „Проблемни вземания“;
- Ръководител отдел „Бизнес отдел – Малки предприятия“;
- Ръководител отдел „Бизнес отдел – Средни предприятия“;
- Ръководител отдел „Банкови услуги“;
- Ръководител отдел „Капиталови пазари и ликвидност“

Членове без право на глас:

- Ръководител отдел „Вътрешен одит“
- Гости, поканени на заседанията

Редовните заседания на комитета се провеждат веднъж на три месеца с цел да се анализира общата рискова експозиция на Групата (с изключение на оперативната), както и да се обсъдят и приемат стратегически въпроси. За заседанията на комитета се изготвя на тримесечна база доклад за общия риск от отдел Управление на риска, който включва основни и второстепенни показатели на видовете риск и обширен анализ. Комитетът може да възложи и изготвяне на допълнителни доклади за обстоен анализ на конкретен риск.

с) Комитет за оценка на операционния риск

Комитетът осигурява възможност за адекватно управление на операционните рискове, както и вземането на решения в тази насока. Функциите на Комитета за оценка на операционния риск са както следва:

1. Стратегически функции

- 1.1. Създаване и поддържане на актуална Политика за управление на операционния риск, включваща всички области на операционния риск и в частност рисковете, свързани с процесите в Групата, правните рискове, репутационния риск, рисковете от несъответствие с нормативните уредби, рисковете, свързани с информационни технологии и риска от измами;
- 1.2. Наблюдаване на въвеждането и спазването на Политиката за управление на операционния риск на Групата;
- 1.3. Определяне на лимити в работата във всички области на операционния риск.

2. Оперативни функции

- 2.1. Контролиране на основните рискови индикатори и лимити, определени от Комитета;
- 2.2. Контролиране и обсъждане на значимите записи в базата данни за случаи, довели до операционна загуба за Групата (RED), включително предприетите превантивни действия;
- 2.3. Наблюдение на всички записи в базата данни за случаи, довели до операционна загуба за Групата (RED), отнасящи се до Групата;
- 2.4. Вземане на решения за управление на значими операционни рискове;
- 2.5. Обсъждане и съгласуване на необходимите стъпки относно резултатите от оценките на операционния риск или оценките за риск от измама;
- 2.6. Разглеждане на състоянието на одобрените планове за действие;
- 2.7. Разглеждане на оценките на риска от въвеждането на нови продукти, процеси или инструменти (NRAs), чието изготвяне е започнало или е вече приключило;
- 2.8. Обсъждане на промените в разпоредбите касаещи операционните рискове;
- 2.9. Обсъждане на въпроси, свързани с информационната сигурност на Групата.

Редовните заседания на комитета се провеждат веднъж на три месеца за разглеждане на отчета за операционния риск, както и за разглеждане на събитията, породили загуба за Групата. Комитетът за оценка на операционния риск е орган в структурата на Групата, който се избира и ръководи от Управителния съвет.

d) Кредитен съвет за реструктуриране

Кредитният съвет за реструктуриране извършва наблюдение и оценка на рисковите експозиции на Групата, като взема решение за реструктурирането и класифицирането им. Реструктуриране е налице, когато се променят условия по кредитна експозиция посредством сключване на договор между Групата и клиента, с който се променят условията за изплащане на заема в резултат на увеличен риск от неизпълнение по експозицията, свързан с кредитополучателя. Членове на кредитния съвет за реструктуриране са служителите на отдел „Проблемни вземания“ на Групата, като заседанията се провеждат два пъти седмично.

е) Комитет по съдебни вземания

Целта на Комитета по съдебни вземания е да поставя, обсъжда и взема решения за стратегията за събиране на съдебни вземания в размер над 100,000 евро, да определя срокове и отговорни лица за действията, които следва да се извършват и да проследява изпълнението им.

Членовете на Комитета по съдебни вземания се определят от Управителния съвет на ПроКредит Банк (България) ЕАД и са както следва:

- Председател – Изпълнителен директор, председател на Управителния съвет;
- Ръководител отдел „Проблемни вземания“;
- Ръководител звено „Управление на кредитния портфейл“;
- Ръководител звено „Изземване и управление на активи и обезпечения“;
- Ръководител „Бизнес отдел – Средни предприятия“;
- Ръководител звено „Кредитен риск Средни предприятия“;

На заседание на Комитета по съдебни вземания могат да бъдат поканени служители от други отдели, от бизнес центрове и клонове на Групата. Заседанията на Комитета по съдебни вземания се провеждат минимум един път седмично.

В тясно взаимодействие с гореизброените органи работи и отдел „Управление на риска“, който координира и организира процесите по управление на различните рискове в Групата.

ПроКредит Банк съблюдава строго определени принципи за дефиниране на правомощията за поемане на риск. За основните дейности на Групата са определени различни нива на лимити на лицата, които имат право да осъществяват дадена банкова дейност или да поемат определено ниво на отговорност. Основните лимити, които Групата съблюдава са както следва:

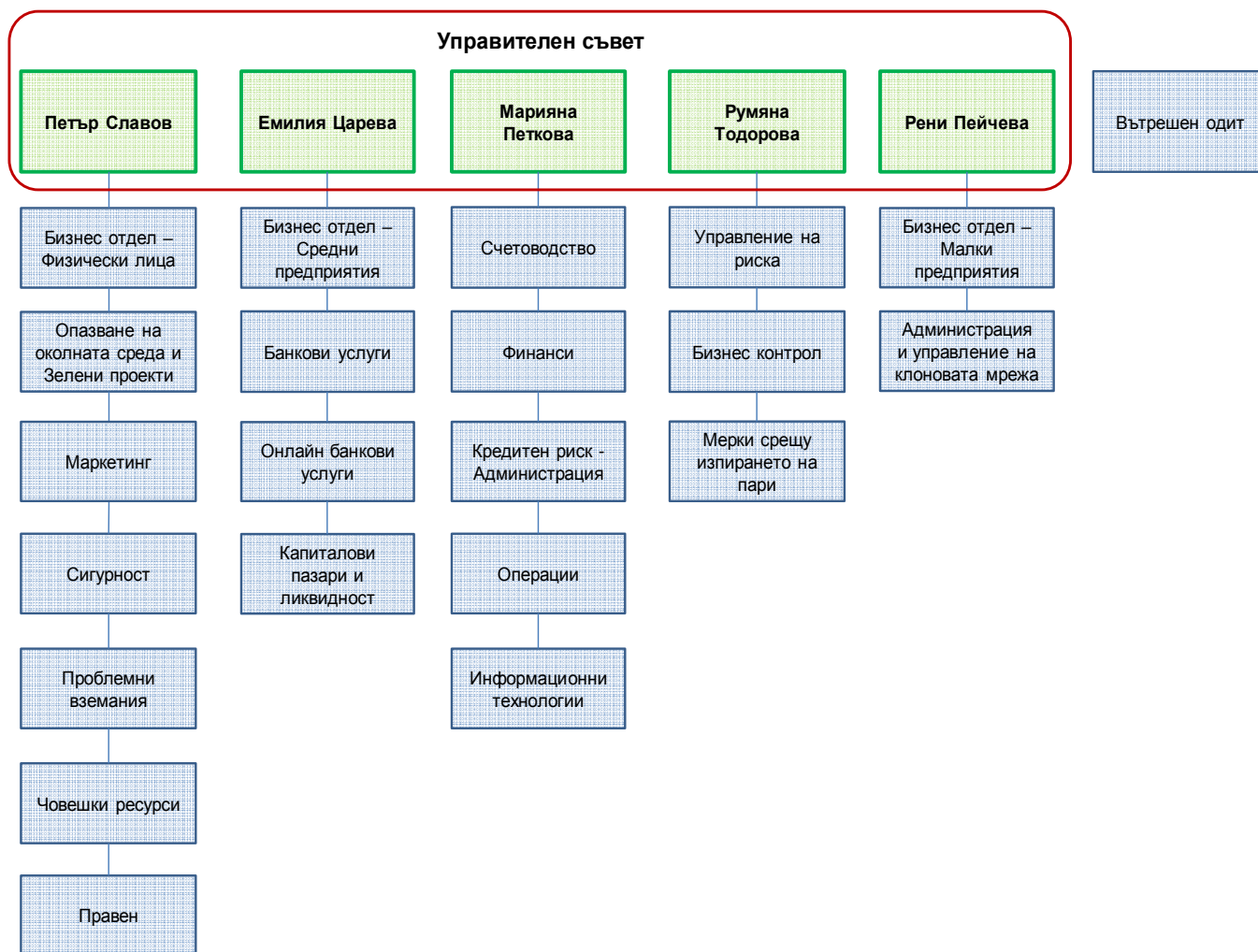
1. Матрица с правомощия за одобрение на кредитни сделки на ПроКредит Банк;
2. Лимити за извършване и потвърждение на валутни сделки, междубанкови операции и одобрение на преференциален валутен курс;
3. Матрица за правомощия за подписване на документи на ПроКредит Банк;
4. Лимити за нива на достъп до помещенията на Групата;
5. Лимити за подписване на договори, одобряване на разходи и заявка за служебен аванс;
6. Транзакционни лимити за потвърждаване на операции в банковата информационна система „Банкер“ по отдели и позиции.

Процедурите на Групата за всеки вид дейност детайлно разглеждат правомощията на звената за нивото на допустим риск, както и видовете риск, които трябва да се избягват. Пример за рискове, които Групата не допуска да се поемат са:

- Извършване на операции на междубанковия и валутния пазар със спекулативна цел;
- Кредитиране на дейности, които се забраняват от кредитната политика на ПроКредит Холдинг АГ, като: производство или търговия с оръжие и боеприпаси, производство или търговия с алкохолни напитки, производство или търговия с тютюневи изделия. Пълния списък със забранените дейности е приложен в Правилата за опазване на околната среда на ПроКредит Банк

ПроКредит Банк осигурява функционална независимост между бизнес отделите, които поемат риск и отделите, които са отговорни за оценка на риска. Съгласно структурата на Групата, бизнес процесите са отделени до ниво изпълнителен директор от звената, които оценяват нивото на риска.

Организационна структура на ПроКредит Банк към 31.12.2013 г.:

В допълнение, оценката на нивото на риска и решенията за неговото управление се извършва в комитетите за управление и оценка на видовете риск, които предполагат обективен контрол и мониторинг на изложеността на Групата към всеки един риск. В Групата са изградени и функционират системи за вътрешен контрол, които допринасят за ефективното управление на риска.

Общият вътрешен контрол в Групата се осъществява от Надзорния съвет и Управителния съвет. Надзорният съвет контролира дейността на Управителния съвет. Управителният съвет контролира дейността на отделните структурни единици. Групата има изградена цялостна, ясна и ефективна система за вътрешен контрол. Дейността на Групата се осъществява на база вътрешни правила и процедури, както и на действащото законодателство.

Звеното за вътрешен одит подпомага органите на управление на Групата при вземането на управленски решения от финансов и организационен характер и следи за тяхното изпълнение. В своята работа отдел „Вътрешен одит“ се ръководи от Закона за кредитните институции, Наредба 10 на БНБ за вътрешния контрол в банките, както и от “Международните стандарти за професионалната практика по вътрешен одит”, издадени от Института на вътрешните одитори (САЩ).

III. Структура и елементи на капиталовата база

Капиталовата база на Групата се състои от сумата на капитала от първи ред и капитала от втори ред. Сумата на капитала от първи и втори ред се намалява със съответните отбиви предвидени от Наредба 8 на БНБ. Изчислението на капиталовата база на Групата към 31.12.2013 г. е показано детайлно в таблицата по-долу:

Наименование	Обща сума
Собствен капитал (капиталова база)	175,336
Капитал от първи ред преди намаления	136,057
Капитал	129,351
Регистриран и внесен капитал	125,855
Премийни резерви	3,496
Законови резерви	3,953
Други резерви с общо предназначение	6,514
(-) Намаления на капитала от Първи ред	(3,761)
(-) Нематериални активи	(3,761)
Капитал от втори ред преди намаления	53,590
Инструменти с неопределена дюрация и други подобни инструменти (капиталови (хибридни инструменти))	48,896
Подчинен срочен дълг и други подобни инструменти	4,694
(-) Намаления от капитала от първи и втори ред	(14,311)
в т.ч.:	
(-) от капитала от Първи ред	(7,156)
(-) от капитала от Втори ред	(7,156)
(-) балансовата стойност на инвестициите в акции и други форма на дялово участие, когато представляват над 10 на сто от капитала на банка или финансова институция	-
(-) Специфични провизии за кредитен риск при използване на стандартизиран подход	(14,311)
Капитал от първи ред	128,902
Капитал от втори ред	46,435
Собствен капитал (капиталова база)	175,336

Основните източници за нарастване на капитала на Групата са:

1. Акционерен капитал
2. Законови резерви
3. Капитализиране на печалба

Дивидентната политика на Групата е да изплаща дивидент всяка година в размер равен на печалбата от предходната година, който е намален със сумата на законовите резерви. Изплащането на дивидент е съобразено с очаквания ръст на рисково претеглените активи за съответния период.

По отношение на основните параметри на системата за оценка на необходимия вътрешен капитал – това са качеството на кредитния портфейл (просрочия между 1 и 30 дни и просрочия над 30 дни), ниво на провизираност за кредитен риск (провизии/просрочия над 30 дни), както и очакванията за развитието на икономиката и свързания с това ръст на кредитния портфейл.

IV. Капиталови изисквания

При определяне на капиталовите изисквания за целите на изчисляване на капиталовата адекватност по Наредба 8, Групата прилага следните подходи:

1. Капиталови изисквания за кредитен риск и кредитен риск от контрагента – Стандартизиран подход.
2. Капиталови изисквания за операционен риск – Подход на базовия индикатор.

Към 31.12.2013 г. за Групата няма капиталови изисквания за позиционен, валутен и стоков риск, тъй като Групата не поддържа съществен търговски портфейл по смисъла на Наредба №8 за капиталовата адекватност на кредитните институции на БНБ. Групата не притежава позиции за търгуване, които са позиции във финансови инструменти и стоки, държани с цел краткосрочна препродажба или реализиране на печалба от разликите между продажни и покупни цени, възникващи от действителните или очакваните краткосрочни ценови разлики на пазара.

Към 31.12.2013 г. Групата притежава капиталови ценни книжа на обща стойност 898 хил. лв. Тези ценни книжа се класифицират като финансови активи на разположение за продажба.

В таблицата, представена по-долу, могат да се видят капиталовите изисквания по класове експозиции към 31.12.2013 г.:

Капиталови изисквания		Обща сума
I. Капиталови изисквания за кредитен риск и кредитен риск от контрагента		
Номер	Клас експозиции	Капиталови изисквания
1	Вземания или условни вземания от централни правителства или централни банки	474
2	Вземания или условни вземания от институции	2,490
3	Вземания или условни вземания от предприятия	32,493
4	Вземания или условни вземания на дребно	49,130
5	Вземания или условни вземания, обезпечени с недвижимо имущество	8,492
6	Просрочени позиции	1,411
7	Други позиции	9,178
Общо капиталови изисквания за кредитен риск		103,668
II. Капиталови изисквания за операционен риск		
Общо капиталови изисквания за операционен риск		21,584
Общо капиталови изисквания		125,252
Капитал от първи ред		128,902
Капиталова база		175,335
Отношение на адекватност на капитала от първи ред (%)		12.3%
Отношение на обща капиталова адекватност (%)		16.8%

V. Експозиция към кредитен риск от контрагента

В общ смисъл контрагент е всяко лице, с което Групата има кредитни отношения. За целите на оповестяването по тази точка под контрагент се разбират кредитни институции и централни правителства, както и приравнените на тях съгласно разпоредбите на БНБ. Групата се стреми да намали изложеността си на риск от контрагента чрез:

- Преди изпълнението на сделка с нов контрагент се извършва цялостен процес по одобрението му. Този процес на одобрение включва цялостна оценка, включително оценка на мерките срещу прането на пари, съгласно политиката за мерките срещу прането на пари, както и анализ на финансовата стабилност на контрагента. Анализът се документира подробно;
- Ограничаване на експозицията на Групата към каквито и да е контрагенти или група от контрагенти;
- Поддържане на броя от контрагенти на управляемо и броя на банките кореспонденти на минимално ниво и съгласно идентифицираните бизнес нужди.
- Проверка на одобрените контрагенти и установените лимити поне веднъж годишно.

Общата експозиция се определя като сума от всички текущи сделки с контрагент, или по пазарна, или по номинална стойност, в зависимост от вида на операцията. При определянето на лимита всяка една транзакция е с еднакво тегло в него. По този начин, общият лимит може да бъде разпределен свободно между различните видове сделки, одобрени да се сключват с даден контрагент. Въпреки това винаги, когато съществуват опасения по отношение на изпълнението на конкретни сделки с контрагенти, те се отлагат или отменят. Лимитът за експозиция към контрагент се преглежда не по-малко от веднъж годишно.

Таблицата по-долу описва как се оценява общата експозиция за всяка допустима сделка:

Сделка	Инструменти	Оценка на общата експозиция
Предоставени депозити на други банки	Предоставени депозити на банки Ностро сметки (Обратни) споразумения за обратно изкупуване Изтеглена сума от дадени кредитни задължения	Номинален остатък
Условни задължения	Гаранции, акредитиви Неизтеглена сума от дадени кредитни задължения	Номинална изтеглена сума
Сделки с деривати	Форуърд валутни сделки Суап валутни сделки Други суапове (лихвен суап , валутен суап и други)	Кредитна равностойност на сумата между датата на сделката и вальора и по време на падежа на сделката номинална стойност в деня на изпълнение на сделката
Спот сделки	Касови сделки Валутни Спот сделки	Номинална стойност на датата на изпълнение на сделката; за валутни спот сделки допълнителен кредитен еквивалент между датата на сделката и вальора
Търгуеми активи	Активи отчетени като "по справедлива стойност" или "на разположение за продажба", напр. ценни книжа	Пазарна стойност

Обезпечение се използва, за да се намалят рисковете от контрагента на Групата, чрез текущата му пазарна стойност. Приемливо обезпечение са парите в брой или един от изброените по-горе търгуеми активи. Дори това да води до нулева нетна експозиция, контрагентът се оценява и одобрява, като се определя сетълмент лимит, не по-нисък от номиналната сума.

С оглед на много консервативния и строго регламентиран подход към контрагентите на Групата и лимитите към тях, ръководството счита, че не е необходимо да се заделя допълнителен капитал за риск от контрагента.

VI. Експозиция към кредитен риск и риск от разсейване

Групата оценява кредитния риск като най-значим риск по отношение на своето представяне, което е в пряко следствие от нейната основна дейност – предоставяне на пълно банково обслужване (включително кредити) на много малки, малки и средни предприятия.

Кредитният риск е свързан с качеството на отпуснатите кредити и вероятността длъжниците да не са в състояние да погасят задълженията си към Групата, както и рискът, свързан с поетите от Групата ангажменти във връзка с издадени банкови гаранции и акредитиви на нейни клиенти.

За покриване на кредитния риск Групата начислява провизии за загуби от обезценка. Методологията за изчисляване на провизии за загуби от обезценка и несъбираемост се основава на Груповите стандарти за провизиране и отписване на ПроКредит Холдинг, изискванията на банковото законодателство и приложимите счетоводни стандарти в Република България. При определянето на загубите от обезценка, Групата разделя кредитните експозиции на **индивидуално значими**, които са с остатък по-голям от 30,000 евро и **индивидуално незначими**, които са с остатък до 30,000 евро. Индивидуално значими експозиции, при които има обективно доказателство за обезценка, са обект на индивидуална оценка за определяне на специфични за експозицията провизии за обезценка. Определенията за обезценка и просрочие, са както следва:

Обезценка – обезценка на предоставен кредит или вземане е налице, когато съществува обективно доказателство, че качеството на актива (в случая кредитната експозиция към клиента) е намаляло. Основните индикатори, но не само, за обезценка на кредитна експозиция са:

- Налице са просрочени плащания по лихвата или главницата на експозицията от над 30;
- Експозицията е обявена за предсрочно изискуема;
- Експозицията е предмет на съдебно производство или е присъдена от съда в полза на Групата;
- Длъжникът е обявен в несъстоятелност или е в процес на ликвидация.

Също така при определени индивидуално значими се извършва индивидуална оценка за наличие на обезценка. В тези случаи, само ако оценката потвърди, че експозицията е обезценена, то тя се класифицира като такава.

Просрочие - просрочие е налице, когато кредитополучателят не е изпълнил изцяло или частично свое задължение за плащане на дължима главница или лихва в рамките на договорените срокове.

Към всяка отчетна дата Групата преценява дали са налице обективни доказателства за обезценка на финансов актив или група от финансови активи. Ако са налице обективни доказателства за настъпила обезценка на експозиция или портфейл от кредити, която ще окаже влияние на бъдещите парични потоци от финансовия актив или активи, сумата на съответните загуби се признава веднага в отчета за доходите. В зависимост от размера на кредитите, подобни загуби се изчисляват или на индивидуална база, или на портфейлна основа по отношение на портфейл от експозиции. Балансовата стойност на експозицията се намалява чрез използване на

сметка за обезценка, като размерът на загубата се признава в отчета за доходите. Не се признават загуби, които са свързани с очаквани бъдещи събития.

При определянето на провизиите за обезценка кредитният портфейл на Групата се разделя на две основни групи от експозиции:

а) Индивидуално значими експозиции, които се оценяват индивидуално

За подобни експозиции се определя дали съществуват обективни доказателства за обезценка, които включват всеки един фактор, който може да окаже влияние върху възможността на клиента да изпълни своите договорни задължения към Групата, като:

- Просрочие или неизпълнение на задължение за плащане на лихва или главница;
- Нарушаване на условия или изисквания по договор за кредит;
- Предприемане на съдебни действия или започване на процедура по обявяване на несъстоятелност;
- Специфична информация за дейността на клиента;
- Промяна в пазара на клиента;
- Общата икономическа среда.

Размерът на клиентската експозиция, както и реализуемата стойност на съответното обезпечение също се вземат под внимание при определяне на загубата от обезценка.

Ако е налице обективно доказателство обезценка, сумата на загубата (специфичната провизия за обезценка) се определя като разлика между балансовата стойност на експозицията и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, които са дисконтирани с ефективния лихвен процент по експозицията. Изчисляването на настоящата стойност на очакваните бъдещи плащания от обезпечен финансов актив отразява и паричните потоци от реализацията на обезпечението, намалени с разходите за придобиване и продажба.

б) Експозиции, които се оценяват на портфейлна основа

Налице са два случая, при които експозициите се оценяват на портфейлна основа:

- Индивидуално незначими експозиции, при които са налице обективни доказателства за обезценка;
- Група от експозиции, при които не са налице доказателства за обезценка, за да се покрият загуби, които са били понесени, но все още не са идентифицирани на индивидуална база.

За целите на определяне на обезценката на индивидуално незначими експозиции, същите се групират на база на сходни характеристики за кредитен риск спрямо броя дни в просрочие. Наличие на просрочие над 30 дни се приема като доказателство за обезценка. Подобна характеристика е от практическо значение при определяне на процента за загуба от обезценка, който се прилага при изчисляване на провизиите за обезценени индивидуално незначими експозиции. Групирането на обезценените активи според броя на дните в просрочие е, както следва:

1. над 30 до 90 дни в просрочие;
2. над 90 до 180 дни в просрочие;
3. над 180 дни в просрочие.

Определянето на портфейлна основа на обезценка на индивидуално незначими обезценени експозиции (обща обезценка) и на необезценени експозиции (портфейлна обезценка) е базирано на количествен анализ на историческите равнища на неизпълнение за портфейли от кредити със сходни характеристики.

В случаите, когато Групата определи, че по отношение на индивидуално оценен финансов актив не са налице обективни доказателства за обезценка, активът се включва в група от финансови активи със сходни характеристики за кредитен риск, които се оценяват на портфейлна основа (обезценка за кредити, оценявани на портфейлна основа).

Достатъчността на заделените провизии се контролира от Управителния съвет, както и от Кредитния съвет по реструктуриране и Комитета за оценка на общия риск на редовните им заседания.

Когато е налице намаляване на провизиите за загуби от обезценка, то това се отнася към приходите за съответния период.

Когато експозиция е определена като несъбираема, то тя се отписва за сметка на начислените провизии за загуби от обезценка. Подобни експозиции се отписват след извършване на всички необходими процедури и след определяне на размера на загубата. Възстановени суми, отписани преди това, се признават за приход чрез намаляване на натрупаните провизии за загуби от обезценка за годината.

Общата стойност на рисковите експозиции без да се отчита ефекта от редуциране на кредитния риск чрез приетото обезпечение към 31.12.2013 г., може да бъде видяна в таблицата, която е представена по-долу:

Номер	Клас експозиции	Обща сума
1	Вземания от централни правителства или централни банки	143,169
2	Вземания или условни вземания от институции	90,434
3	Вземания или условни вземания от предприятия	338,771
4	Вземания или условни вземания на дребно	682,888
5	Вземания или условни вземания, обезпечени с недвижимо имущество	144,005
6	Просрочени позиции	12,115
7	Други позиции	117,135
	Общо	1,528,517

Географското разпределение на експозициите е в пряка връзка с дейността на Групата, която основно е съсредоточена на територията на Република България. Част от експозициите – преимуществено това са междубанкови пласменти и отпуснати кредити – са предоставени на чуждестранни лица. Таблицата, представена по-долу, предоставя информация за географското разпределение на експозициите към 31.12.2013 г.:

Номер	Клас експозиции	Експозиции към лица в България	Експозиции към лица извън България	Обща сума
1	Вземания или условни вземания от централни правителства или централни банки	143,169	-	143,169
2	Вземания или условни вземания от институции	18,546	71,888	90,434
3	Вземания или условни вземания от предприятия	337,697	1,074	338,771
4	Вземания или условни вземания на дребно	680,511	2,377	682,888
5	Вземания или условни вземания, обезпечени с недвижимо имущество	144,005	-	144,005
6	Просрочени позиции	12,115	-	12,115
7	Други позиции	117,135	-	117,135
	Общо	1,453,178	75,339	1,528,517

Разпределението на експозициите по видове контрагенти към 31.12.2013 г. е показано в таблицата, представена по-долу:

Номер	Клас експозиции	Централни правителства или централни банки	Финансови дружества	Бизнес клиенти	Граждани и домакинства	Други	Обща сума
1	Вземания или условни вземания от централни правителства или централни банки	143,169	-	-	-	-	143,169
2	Вземания или условни вземания от институции	-	90,434	-	-	-	90,434
3	Вземания или условни вземания от предприятия	-	-	338,771	-	-	338,771
4	Вземания или условни вземания на дребно	-	-	623,739	59,149	-	682,888
5	Вземания или условни вземания, обезпечени с недвижимо имущество	-	-	88,526	55,479	-	144,005
6	Просрочени позиции	-	-	11,438	677	-	12,115
7	Други позиции	40,653	1	3,559	-	72,922	117,135
	Общо	183,822	90,435	1,066,033	115,305	72,922	1,528,517

Разпределението на експозициите според остатъчния срок до крайната дата на падеж на съответната експозиция към 31.12.2013 г. е показано в таблицата, представена по-долу:

Номер	Клас експозиции	до 1 мес.	1 мес. - 3 мес.	3 мес. - 12 мес.	1 год. - 5 год.	над 5 год.	Обща сума
1	Вземания или условни вземания от централни правителства или централни банки	115,187	103	26	27,853	-	143,169
2	Вземания или условни вземания от институции	89,324	-	1,110	-	-	90,434
3	Вземания или условни вземания от предприятия	8,922	29,533	92,361	95,791	112,164	338,771
4	Вземания или условни вземания на дребно	14,278	32,875	191,935	299,556	144,244	682,888
5	Вземания или условни вземания, обезпечени с недвижимо имущество	1,535	3,426	12,925	50,483	75,636	144,005
6	Просрочени позиции	-	-	-	-	12,115	12,115
7	Други позиции	45,157	-	-	-	71,978	117,135
	Общо	274,403	65,937	298,357	473,683	416,137	1,528,517

Ръководството на Групата счита, че към 31.12.2013 г. не съществуват концентрации на риска (географски, отраслов или по контрагенти), тъй като ПроКредит Банк развива и поддържа разнороден портфейл от много малки, малки и средни кредитни експозиции. Диверсификацията основно се постига и управлява посредством разширяване на клиентската база, както и чрез извършване на периодични анализи за разпределението на портфейла по икономическите сектори, географски райони, както и за наличието на големи индивидуални или свързани експозиции. Най-голямата експозиция на клиент на Групата към 31.12.2013 г. (не се включват експозициите към централни правителства, централни банки или други банки) възлиза на 3% от собствения капитал.

VII. Информация за признати АВКО и АЕЗ при прилагане на стандартизирания подход за кредитен риск

При изчисляване на капиталовите изисквания съгласно Наредба 8 Групата е използвала кредитни рейтинги от следните агенции за външна кредитна оценка: Мудис, Стандарт&Пуърс и Фич. Класовете експозиции към 31.12.2013 г., за които са използвани кредитни рейтинги на тези агенции са: „Централни правителства или централни банки“ и „Институции“.

VIII. Експозиция към операционен риск

ПроКредит Банк определя операционния риск като риск от загуба, предизвикан от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, проблеми с хора и системи, или външни събития. Това определение включва правен и репутационен риск. Операционен риск може да възникне при неадекватна информационна система, технологични грешки, нарушения във вътрешния контрол, измами, непредвидени обстоятелства и други проблеми от операционен характер, в резултат на което Групата може да претърпи неочаквани загуби. Принципите в политиката на Групата по отношение на операционния риск са предназначени да управляват ефективно тези рискове в Групата и съответстват на изискванията на Базел II.

Групата ежегодно извършва детайлна оценка и анализ на всички ключови процеси с цел да се определят нивата на операционен риск и начините за тяхното намаляване, както и за предотвратяването на възникването на операционни събития. Във всички процедури и вътрешни правила на Групата за отделните банкови процеси е указано как да бъде минимизиран или избегнат операционният риск и на кои отговорни отдели в централно управление трябва да се сигнализира веднага при настъпване на събитие от такъв вид. В процедурите има описание на всички корективни мерки, които трябва да се вземат при настъпването на събитието, както и описание на превантивните мерки, които трябва да влезнат в сила, за да може да се избегнат подобни събития.

Групата събира данни в регистър за всички операционни събития, които са се случили през месеца, независимо от това дали те са довели до някаква финансова загуба или не. За целите на анализа на операционния риск е определен праг на същественост на загубите от операционни събития от 100 евро. С цел предприемане на превантивни мерки за минимизиране на експозицията към операционен риск се събират и случаи, които носят потенциален риск от загуба, но в момента на регистрирането им не са довели до реална финансова загуба.

Веднъж годишно се прави преглед на достатъчността на застраховките и условията по тях. Групата е покрила всички съществени застрахователни събития, на които би могла да бъде изложена. Оценка на финансовата стабилност на застрахователите и тяхната способност да покриват застрахователните събития се прави от компанията посредник, с която Групата работи при сключването на застраховки.

През 2013 г. ПроКредит Банк е използвала подхода на Базовия индикатор за оценка на капиталовото изискване за операционен риск.

Към 31.12.2013 г. размера на еквивалента на рисковопретеглените активи за операционен риск е в размер на 179,866 хил. лева.

IX. Капиталови инструменти в банковия портфейл

Към 31.12.2013 г. Групата притежава капиталови ценни книжа на обща стойност 898 хил. лв. Тези ценни книжа се класифицират като финансови активи на разположение за продажба и се отчитат по цена на придобиване. Представени са основно от акции в национални и международни платежни оператори. Ценните книжа не са търгуеми на регулиран пазар, поради което справедливата им стойност не може да се определи надеждно. Групата признава приход от тях само дотолкова, доколкото получава дял от натрупаната нетна печалба на предприятието.

Х. Лихвен риск в банковия портфейл

ПроКредит Банк не цели извличане на печалба от спекулативни действия с равнището на лихвените проценти. Групата управлява лихвения риск и го ограничава до приемливи за нея размери, като се стреми да поддържа адекватно балансирана структура на лихвочувствителните си активи и пасиви и да минимизира несъответствието между тях. Използването на дериватни инструменти се позволява единствено с цел хеджиране срещу неблагоприятни изменения на лихвените нива. Ръководството на ПроКредит Банк оценява степента на съществуващия лихвен риск в банковия си портфейл като ниско.

ПроКредит Банк прилага груповата политика на ПроКредит Холдинг за управление на лихвения риск. Комитетите, отговорни за текущото следене и за управлението на лихвения риск, съответно са Комитет за управление на активите и пасивите и Комитет за оценка на общия риск.

Лихвеният риск се измерва отделно за всяка от основните валути, в които Групата има активни операции. Измерването на степента на изложеност към лихвен риск се базира на следните основни техники:

- Анализ на несъответствията между лихвочувствителните активи и пасиви по времеви интервали
- Измерване на модифицираната дюрация на активите и пасивите
- Чувствителност на настоящата стойност на паричните потоци в интервалите към различни сценарии за промяна на лихвените проценти
- Стрес-тест сценарии за непредвидени шокови промени в лихвените равнища, свързани с промени в наклона и формата на кривата на доходност.

Основните позиции в банковия портфейл, които са чувствителни към промени в лихвените нива са както следва:

- Предоставени депозити на банки;
- Инвестиционен портфейл от ценни книжа;
- Кредитен портфейл;
- Получени депозити от банки;
- Получени кредити от институции;
- Депозити от клиенти;
- Подчинен срочен дълг и капиталови (хибридни) инструменти.

При анализ на лихвочувствителните активи и пасиви по времеви интервали, същите се разпределят според техния остатъчен срок до падеж или при активи/пасиви с променлив доход спрямо остатъчния срок до следващата дата на промяна на лихвения процент. Определени са 12 времеви интервала на падеж/дата на промяна на лихвения процент с по-детайлна разбивка за времевите интервали до 1 година (до 1м, 1-3м, 3-6м, 6м-1г) с цел по прецизна оценка на чувствителността към изменение на лихвените проценти в краткосрочен период.

По отношение на разпределението – считано от април 2008 г. по разплащателните сметки не се начислява лихва. Поради тази причина те се разглеждат като нелихвочувствителни пасиви и не се включват в разпределението по времеви интервали.

Инструментите с фиксирани лихвени равнища се разделят по времеви интервали, според техния остатъчен срок до падеж. Активите и пасивите с променлив доход се отнасят по времеви интервали спрямо остатъчния срок до следващата дата на преоценка.

Основните техники, които Групата използва за управление на лихвения риск в банковия портфейл са:

- Балансирано съотношение на краткосрочните и дългосрочните средства за финансиране спрямо кредитния портфейл на Групата. ПроКредит Банк се стреми да поддържа главно средносрочни кредити, които отговарят на периода на падеж на привлечените й средства.
- Плаващи лихвени проценти по кредити спрямо ресурса, който Групата привлича, като по този начин цели да минимизира ефекта от изменението на лихвените равнища.

Допълнителна информация за лихвения риск и управлението му може да бъде намерена в Годишния финансов отчет на Групата към 31.12.2013 г., част 4 „Управление на финансовия риск“, буква (д) „Ценови лихвен риск и лихвен риск на паричния поток“.

XI. Секюритизация

Групата бе страна по договор за секюритизация на кредити, предоставени на малки и средни предприятия. Първоначално сделката беше сключена през април 2006 г., като страни по нея бяха ПроКредит Банк, ПроКредит Холдинг, Дойче Банк АГ, Кредитанщалт фюр Вийдерауфбау (KfW – това е държавната банка за развитие на Федерална Република Германия) и Европейския инвестиционен фонд (EIF). Впоследствие, ролята в сделката на Дойче Банк АГ бе изцяло поета от Кредитанщалт фюр Вийдерауфбау. Секюритизационната сделка бе прекратена след споразумение между страните по нея през юли 2013 г., като оставащият кредитен портфейл към датата на прекратяване бе придобит по справедлива стойност (66,828 хил. лева) от Групата.

XII. Техники за редуциране на кредитния риск

Кредитният риск е основен рисков фактор за дейността на ПроКредит Банк и обезпечаването на кредитните експозиции спомага за намаляване на риска и насърчава кредитополучателите да погасяват финансовите си задължения. Обезпеченията се дефинират като активи, заложиени/ипотекирани от кредитополучател с цел гарантиране на кредитна експозиция.

Принципно Групата приема всякакъв вид обезпечение, като то трябва да е разрешено от закона и да се счита за подходящо от съответния Кредитен съвет. Обезпечението служи като гаранция, че Групата, като кредитор, ще може да събере вземанията си по отношение на конкретното обезпечение като средство за мотивация на кредитополучателя да погаси финансовите си задължения. Групата може да предоставя финансиране, гарантирано от обезпечение и/или гаранции. Последното може да включва солидарни длъжници и други гаранции. Групата приема обезпечения, които са собственост на кредитополучателя, негови свързани лица, съдружници, както и на трети лица.

Решението за кредитиране се взема въз основа на извършената оценка на бизнеса и кредитоспособността на кредитополучателя и неговата/нейната способност за погасяване на исканото финансиране, както и въз основа на други фактори, свързани с кредитния риск. Въпреки това, Групата се стреми да обезпечи вземанията си от клиентите с висококачествени обезпечения. Изборът на обезпечение е тясно свързан с оценката на кредитния риск, която обхваща финансовото състояние на кредитополучателя, размера на кредита, срока, целта и начина на неговото погасяване. Факторите, които влияят върху решението по отношение на обезпечаването на кредитната експозиция са взаимосвързани и се разглеждат комплексно.

Различните обезпечения подлежат на оценка. Целта на оценката е да се определи справедливата пазарна стойност на имуществото, предложено като обезпечение, която да послужи като индикация за стойността за обезпечаване на исканото финансиране. Справедливата пазарна стойност на имота представлява сумата, срещу която имуществото би сменило собственика си, преминавайки от продавача към купувача, при което и двамата действат доброволно, без да им е оказван натиск и достатъчно добре познават имащите отношение обстоятелства.

Обезпечение със стойност над 150,000 евро или по специално искане от страна на Кредитния съвет, се оценява от специалисти – професионални оценители, които притежават необходимата квалификация и опит за извършване на оценката. Експертите Оценители не участват в процеса на взимане на решение по отпускане на кредита.

По отношение на недвижими имоти приложими са следните методи на оценка:

- метода на приходната стойност;
- метода на възстановителната стойност;
- метода на пазарните аналози

По правило за всички оценки, извършени от Експерт Оценители, трябва да се използват поне два различни метода за оценка и справедливата пазарна стойност е средно претеглената стойност от резултатите на приложените методи. При недвижими

имоти, чиято справедлива пазарна стойност е по-малка от 150,000 евро, може да се приложи само един метод.

За всички експозиции на средни предприятия (клиенти с експозиции над 250,000 евро) Групата на годишна база проверява дали основните условия и заключения от доклада за оценка на обезпечението (включително правни аспекти и стойност на обезпечението) по отношение на актива все още са валидни. По отношение на експозициите на малки предприятия (клиенти с експозиции над 150,000 до 250,000 евро) проверката се извършва в рамките на регулярния финансов мониторинг на клиента. В случаите, когато има основания да се заключи, че стойността на обезпечението значително е намаляла или спаднала под минималното ниво за покриване на обезпечението, необходимо за съответната кредитна експозиция, то тези факти се представят пред Кредитен съвет. Проверката на стойността на обезпечението се базира на пазарни стандарти и се документира. Ако е налице значително намаляване на стойността на обезпечението, то в тази връзка Кредитният съвет взема решение за последващи действия.

Обезпеченията, които се приемат от Групата, са:

- Парични средства;
- Недвижими имоти (жилищни имоти, административни, търговски и производствени имоти, хотели, урегулирани поземлени имоти и др.);
- Стоково-материални запаси;
- Транспортни средства;
- Вземания;
- Оборудване;
- Живи животни;
- Гаранции;
- Други.

През 2011 г. Групата подписа Гаранционно споразумение (First Loss Portfolio Guarantee Agreement) с Европейския инвестиционен фонд, съгласно което Групата може финансира кредити за малки и средни предприятия на стойност до 40 млн. евро, които попадат в рамките на предоставената гаранция от ЕИФ. Максималният размер на индивидуална кредитна експозиция по програмата не трябва да надхвърля 800,000 евро. ЕИФ гарантира покриване на загуби по предоставените кредити при определени в договора условия. Размерът на гаранцията е 10 млн. евро за целия портфейл от 40 млн. евро, като за отделна експозиция е въведен максимум от 80% покритие. Към 31.12.2013 г. остатъкът по предоставени по програмата кредити е 57 млн. лева.

През декември 2012 г. Групата подписа споразумение за финансиране чрез разделяне на риска с Европейския инвестиционен фонд. Съгласно споразумението ПроКредит Банк следва да предостави кредити на малки и средни предприятия в размер на 100 млн. евро до края на 2015 г. ЕИФ предоставя гаранция за половината от финансираната сума за отделен кредит от този портфейл. Към 31.12.2013 г. остатъкът по предоставени по програмата кредити е 54 млн. лева.

XIII. Политика и практика за възнагражденията

В Групата има създаден Комитет Човешки ресурси, който следи за промени в конюнктурата на пазара на труда в страната, нивата на заплащане в и извън Групата, преразглежда трудови възнаграждения и взима решения по теми, засягащи настоящите или потенциалните служители в Групата.

Възнагражденията се формират в съответствие с разумното и ефективно управление на риска. Служителите на Групата получават адекватно заплащане според извършваната работа, заеманата длъжност и свързаните с нея отговорности.

Възнагражденията се определят в зависимост от заеманата длъжност, нейната йерархична зависимост спрямо останалите длъжности и нивото на изпълнение на поставените задачи и отговорности. Системата цели създаване на стимули и предпоставки за повишаване на ефективността на труда чрез установяване на ясни и обективни правила за определяне на индивидуалната работна заплата на служители. При дефиниране на съотношението на нивата на заплащане между позициите са взети предвид, както добрите практики и опита на всички ПроКредит Банки в рамките на холдинга, така и нивата на отговорност и риск, които се поемат с отделните длъжности.

Процеса на определяне на възнагражденията на служителите на Групата се регулира с „Правила за трудови възнаграждения на персонала“ и „Вътрешни правила за работната заплата в ПроКредит Банк“.

Индивидуалното възнаграждение на служителите на Групата се определя от количествени и качествени критерии. Количествените се определят в зависимост от заеманата длъжност, а качествените са универсални за всички позиции. Качествените критерии са: принос към бизнес развитието на Групата, управленски (организационни) компетенции, независимост при изпълнение на възложените задачи, притежаване на специфични знания и умения, необходими при изпълнение на трудовите задачи, комуникация с контрагентите на Групата.

Групата не стимулира прекомерното поемане на риск. Поради тази причина на служителите на Групата не се изплащат допълнителни възнаграждения, които са обвързани с количествени измерители на трудовото им представяне.

Групата не прилага политика за възнаграждения, която да позволява изплащането на променливи възнаграждения, обвързани с резултатите от дейността, както и правото за придобиване на акции и опции.

Групата не прилага политика за променливи възнаграждения.

В таблицата, включена по-долу, е представена количествена информация относно относителните дялове на възнагражденията по видове дейности спрямо общата сума на възнагражденията в Групата към 31.12.2013 г:

Видове дейности	Относителен дял на възнагражденията по видове спрямо общата сума на възнагражденията в Групата
Централно управление	
Висш и среден мениджмънт	14%
Други експертни позиции	30%
Клонова мрежа	
Среден мениджмънт по клонове	11%
Други експертни позиции по клонове	45%
Общо	100%

В следващата таблица е представена количествена информация относно относителния дял на възнагражденията на лицата по чл. 2, т.1, 2 и 4 от Наредба No. 4 на БНБ от 2010 г. спрямо общия размер на възнагражденията в Групата към 31.12.2013 г.:

Видове дейности	Относителен дял на възнагражденията по видове спрямо общата сума на възнагражденията в Групата
Лица, чиято длъжност включва изпълнение на функции по ръководство и контрол	22%
Лица, заети в звеното за вътрешен одит	1%